

je treba samo na to, kaj pomenjajo te šole na Češkem, kaj pomenjajo v Nemčiji in celo v naši državi, kaj pomenjajo v dravski banovini in v Bosni. Tem šolam se mora pomagati in edina šola, ki vzgaja nastavnike zanje, je višja pedagoška šola.

Glavni prosvetni svet.

Dotakniti se hočem tudi glavnega prosvetnega sveta. Tu je bilo rečeno, da bi se članom glavnega prosvetnega sveta ne dovolilo pisati učne knjige. Ta prepoved bi bila upravičena samo v primeru, ako bi člani glavnega prosvetnega sveta s pisanjem učnih knjig obogatili. Kolikor nam je znano, to ne drži. Člani glavnega prosvetnega sveta so osebe z najboljšimi prosvetnimi kvalifikacijami v naši državi in ne vem, kakšen razlog naj bi bil, da bi se tem ljudem prepovedalo pisati dobre učne knjige. Ravno radi tega, ker so v glavnem prosvetnem svetu, bi se jim ne smelo prepovedati pisanja, ker bi se potem v slučaju, da bi bila odklonjena kaka učna knjiga, ki so jo spisali drugi, moglo reči, da so člani glavnega prosvetnega sveta naredili to namenoma, ker jim ni dovoljeno pisati učne knjige.

V glavnem prosvetnem svetu sedijo najboljši ljudje. Najboljšo našo današnjo gramatikko za srednje šole je sestavil direktor zagrebške klasične gimnazije g. Mušulin, ki je član glavnega prosvetnega sveta; dalje, predsednik prof. društva g. Divac je napisal odlično zoologijo in tudi on je član glavnega prosvetnega sveta. Zakaj naj bi tedaj bila taka knjiga odklonjena in zakaj se ne bi smeli dijaki okoristiti s tako dobro učno knjigo? Nazadnje, predsednik glavnega prosvetnega sveta g. dr. Petković, je napisal odlično učno knjigo mineralogijo. Nerodno bi bilo, prepovedati tem ljudem, samo radi tega, ker so člani glavnega prosvetnega sveta, pisati učne knjige. Edini kriterij za to naj bo kvaliteta napisane knjige.

Državna tiskarna.

Moram, gospodje, na tem mestu vzeti v obrambo še neko ustanovo. Eden od g. senatorjev je govoril proti zidanju poslopja državne tiskarne. Prvič, gospodje, nimamo toliko državnih tiskarn, kolikor on misli. Imamo samo eno državno tiskarno, ki je starejša od vseh naših gledališč in od vseh naših denarnih ustanov in bank. Obstaja že 100 let in mi še vedno nimamo zanjo primerne poslopja. Zaslužila je svoje poslopje ne samo

radi tega, ker je koristna in ker tiska mnoge knjige na lastne stroške, večkrat celo v lastno škodo, ki jih potem razširja med narodom, nego tudi vsled tega, ker vsako leto mnogo zasluži tudi za državo. Ona zasluži toliko, da bo tudi poslopje za narodno tiskarno moglo biti odplačano že v štirih do petih letih. Obstoj pa še en razlog za zidanje novega poslopja za državno tiskarno. Ta razlog je ta, da se mora dosedanje poslopje porušiti, ker ovira vhod na zemunski most, ki je ne samo arhitektonsko velikega pomena, nego tudi političnega. Ne more se braniti stališče, da ni treba zidati poslopja za državno tiskarno, ker ta zasluži zase in tudi za državo.

Prosim gospoda ministra, da to vprašanje pospeši in to tem bolj, ker bi se ga moralo že zdavnaj rešiti. Prej je bilo določeno že tudi zemljišče za to poslopje, a se je to vprašanje odložilo, sedaj ga je pa treba že vendar enkrat rešiti.

Gospodje, lahko rečem, da sem hvaležen gospodu ministru, ker je posvetil toliko pozornosti resori, ki ga je šele pred kratkim zasedel in ker se zavzema za to, da se da šolam čim več sredstev.

Narodno izobraževanje.

Prosim, da se posveča pozornost tudi vprašanju narodnega izobraževanja. Mi snio, gospodje, začeli z narodnim izobraževanjem v težkih dneh našega izgnanstva, v času našega bivanja na Krfu. Tedaj je bila sprožena misel o snovanju oddelka za narodno izobraževanje.

Tedaj smo delali načrte, da po povratku v domovino začnemo z narodnim izobraževanjem v živahnem tempu in v širšem obsegu. Tedaj nismo mislili, da se končno po 15. letih vse to zreducira na odsek v prosvetnem ministrstvu in na tiskanje in na odkupovanje koristnih knjižic. Tedaj smo zamišljali, da bo to — ako ne samostojno ministrstvo, vsaj velik oddelek, v katerem bi delovale najuglednejše prosvetne osebnosti, ki za prosveto nekaj pomenijo. Ne pa, da se zreducira ta misel na šablonsko pisarniško knjižničarsko delo, nego da se razširi široko in intenzivno delo izobraževanja širokih narodnih plasti.

S prošnjo gospodu ministru, da se opreme tega vprašanja in pazi na to, kaj bi se moglo v tem pogledu ukreniti, izjavljam v naprej zahvalnost, ker sem prepričan, da bo gospod minister to tudi storil, in izjavljam, da bom glasoval za ta proračun.

Splošne vesti

— Na sreski konferenci Jugoslovske nacionalne stranke, ki se je vršila v ponedeljek, dne 4. t. m. je iznesel tov. Josip Lapajne, ki je bil sreski delegat za Kranj, tudi zahteve, odnosno opis položaja in stališča, ki ga zavzema učiteljstvo. Poudaril je, da bi bilo treba za državno narodno idejo predvsem pridobiti duhovščino in cerkev, kjer se grupira ves naš narod. Depolitizirati se mora gospodarstvo, ki je še vedno pod vtisom predvojnih razmer. Za zboljšanje gospodarskih razmer je priporočil podvig kmetijske prosvete in ustanavljanje kmetijskih šol. V svrhu dviga splošne in politične morale naj se preprečijo ogabne denunciacije, ki so se razpasle zadnje čase, da danes ovajajo izvrstni ljudje že vse vprek. Ovajalci naj se izročijo prizadetim, da z njimi obračunajo pred pristojnim forumom. Navajal je težke razmere, ki jih mora prenašati učiteljstvo radi SKJ in neurenosti tega vprašanja v pogledu razmerja med državo in cerkvijo z ozirom na to vprašanje. Pezo tega neurejenega stanja nosi učitelj. Zato ne more biti to kriterij pri nameščanjih, ker je treba upoštevati tudi okoliščine, pod katerimi deluje učiteljstvo v poedinih krajih. Omenjal je napako, da se razpisujejo le slabša mesta, boljše se pa oddajajo izven razpisa. S tem so močno prizadeti družinski očetci, ki omagujejo pod dajtvami za svojo družino in ne morejo priti v mesto, kjer bi jim bilo olajšano šolanje otrok. Izvedba redukcij draginskih doklad je izvršena na socialno nesorazmerni osnovi. Podčrtal je nujno potrebo ureditve vprašanja nameščanj in premeščanj učiteljstva na popolnejši zakoniti podlagi in nujno potrebo ureditve disciplinskega postopka za učiteljstvo narodnih šol, ki je sedaj edino izveto iz moderne disciplinskega postopka, kakor ga vsebuje uradniški zakon. Učiteljstvo se čuti v tem pogledu nezaščiteno. V splošnem se na tem zboru ni obravnavalo prosvetnih, šolskih in učiteljsko-stanovskih vprašanj. — Tovariše, ki so v zastopih različnih korporacij in ustanov, opozarjamo, da je nujno potrebno ob vsaki priliki naglasiti naše stališče in zahteve kakor je to storil ob gornji priliki tov. Lapajne. Ako se bomo oglašali in branili svoje stališče, se ne bo upal vsakdo ob vsaki priliki obrežati ob nas in nas neupravičeno napadati in bo prestopilo tudi premeščanje učiteljstva iz nešolskih vidikov.

— Vsem tovarišem in tovarišicam, ki nameravajo izročiti v prihodnjem šolskem letu svoje sinove našemu domu, sporočamo sklep kuratorija, naj pošljejo takoj po »prospekte«, da se seznanijo s pogoji. Prijavitelj za sprejem v Učit. dom pa se morajo zanesljivo 5 (pet) dni po opravljenem sprejemnem izpitu na srednjih šolah. Neučiteljski sinovi se v prihodnjem šolskem letu ne bodo sprejemali, ker v zavodu ni prostora. Tudi od učiteljskih sinov se sprejemajo samo začetniki.

Kuratorij Učit. doma v Mariboru.

— Maturantije letnika 1928/29. Do petletnice nam je že ubežal čas. Naša petletnica pa ne sme tih mimo nas, smo sklenili ob maturi. Zato vas vabim: 7. julij, Ljubljana, ob 3 uri pop. pri Čadu pod Rožnikom. Javite se

ZAKON O NARODNIH ŠOLAH, III. DEL.

Vsebuje: I. Dosedanje izpremembe v zakonu o narodnih šolah od 5. dec. 1929. leta. II. Pravilnik o ambulantskih šolah in šolskih stanicah. III. Pravila o opravljanju učiteljskih izpitov in IV. Zakon o obvezni telesni vzgoji. Priredil Pavel Flere, založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena broš. Din 14.—, v platno vez. Din 22.—

K prvima dvema snopičema smo dobili sedaj III. zbirko zakonov o šoli, vzgoji in učiteljstvu. Vsakdo ne more biti naročen na Uradni list in zato je zelo umestno, da izdaja Učiteljska tiskarna zakone, ki jih mora dobro poznati vsak učitelj v tako priročnih knjižicah. Pričujoča knjižica prinaša zakon o spremembi čl. 43. ki govori o vsakem pouku, dalje o spremembi člena 29., ki nam točno pove, koliko stanarinar nam pripada, priključen pa je tudi posebni zakon o verouku na vseh šolah. Zelo praktično je poglavje, ki govori, v koliko je šolski zakon bil izprmenjen vsled uradniškega zakona od 31. marca 1931. vsled zakona o občinah in vsled finančnega zakona za l. 1933/34. Velja sta tudi pravilnika o ambulantskih šolah in šolskih stanicah ter pravila o opravljanju praktičnih izpitov učiteljev, učiteljic gospodinjstkih šol in pa zabavlj. H koncu je priključen še zakon o obvezni telesni vzgoji, ki je vzporedil našo državo z najnaprednejšimi drugimi državami. To je zakon, na katerega smo lahko ponosni in zato ga moramo vsi dobro poznati.

Vsled nad vse važne vsebine se III. snopič zakona o narodnih šolah vredno uvršča k ostalima dvema in ne bi smel manjkati v nobeni knjižnici učitelja ali učiteljice, najmanj pa v šolskih knjižnicah.

Komentar Zakona o narodnih šolah od 5. decembra 1929. godine, sa izmenama i dopunama od 7. jula 1930. godine. Izradili Branislav J. Todrović, pravni referent Ministarstva prosvete i Adam M. Bogosavljević, sekretar Ministarstva prosvete. Cena broš. Din 33.—

Oba pisca nam garantirata, da je komentar k šolskemu zakonu dovolj avtentičen in dovolj jasna razlaga poedinih morda še nejasnih členov. Na podlagi tega komentarija je šole postal šolski zakon toliko razumljiv, da se ga z lahkoto uporablja. Komentar jemlje v obzir vse razne druge zakone, ki imajo količak zveze s šolskim, ravno tako pa so v komentarju upoštevane in deloma dobesedno navedene vse naredbe in odredbe ter vsi odloki ministarstva prosvete, ki šolski zakon dopolnjujejo ter razlagajo in ki dajejo natančnejša navodila za izvajanje posameznih členov. Dokler ne dobimo k šolskemu zakonu potrebne poslovniške, nam pomaga k njegovemu umevanju in pravilnemu tolmačenju edino tak komentar.

Vsled tega knjižica ne sme manjkati na nobeni mizi šolskega uravnavateljskega, neprčlenljiva pomoč pa bo tudi vsakemu učitelju, če se le količak zanima za pravno stran svoje službe.

Knjižico ima v zalogi Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru.

Učiteljski pravnik

—š Tovariš abiturienti (-ke), ki ste nastopili maja — junija t. l. službo, sporočite sekciji po dopisnici leto rojstva in mature, ako niste vpisali teh podatkov v naznanilo o nastopu službe in to: Lorbek, Dogvan, Spirič, Grgič, Vusser, Vučajnik, Fatur, Golar, Levstik, Boltal, Kovač, Tolmajner, Zmavc, Zorn, Leder, Škrabelj, Agrež, Jordan, Vanič, Lipavec, Ladič, Stropnik, Mazaj, Toplak, Slapar, Korošec, Dereani, Šijanec, Čuček, Šubert in sprejete abiturientke. V. G.

—š Napredovanja po skupinah. Pod tem naslovom in v odgovorih na vprašanja »kaj lahko zaprosim za višjo skupino«, smo mnogokrat pojasnili v rubriki »Učiteljski pravnik«, kdaj ima posameznik pravico do višje skupine. Tudi v »Roč. katalogu«, »Pregledu dopolnosti poviškova« in tablicah »Moji prejemki« je bilo to vprašanje točno pojasnjeno. Vendar se dobe še danes posamezniki, ki se niso ravnali po navodilih — ohranilo navodil sploh čitali niso in vlagajo prošnje tudi po vseh let prepozno t. j. potem — ko jim je dopela pravica do višje skupine in se razume, utrepe pri tem veliko škodo, ki stotero in stotero odtehta znesek za nabavo pripomočkov, ki jasno opozore na zahtevo pridobitnih pravic. — Menili smo, da bodo zalegli kričiči, objavljeni, primeri o škodah, a vseh le niso ozdravili. Takim se pač sedaj ne more pomagati, da bi dobili nazaj.

Naša gospodarska organizacija

—g »Obmorski učiteljski dom« v Omišlju na otoku Krku vabi svoje člane in vse centne učiteljstvo na poset. Dom vam nudi najugodnejše cene za letovanje. Popolna oskrba t. j. stanovanje, prehrana in vsa postrežba znaša za člane — ustanovnike od Din 25.— do Din 40.— dnevno. Takih ugodnosti ne dobite nikjer. Vsled tega izrabite ugodno priliko in nas obiščite.

Tako nekako se bo glasilo vabilo na letovanje v obmorskem učiteljskem domu v Omišlju, kadar bo dom postavljen. Do takrat ni več tako daleč, da ne bi smeli tega sprejeti v naše račune. Naše društvo za zgradbo tega doma deluje z vsjo paro. Tudi določeno na vse že prijavljene člane okrtožnic z najnovjšimi podatki in s poročilom o sedanjem stanju našega dela.

Vse člane prosimo, da izpolnijo člansko pristopnico in izjavo o plačevanju prispevkov ter nam jo nemudoma vrnejo. S tem bodo

naše delo le pospešili in veliko pripomogli k čim hitrejši dosegi našega cilja.

One tovariše in tovarišice, ki se še žele vpisati v naše društvo, pa prosimo, da se s prljavo požurijo, ker bo društvo svoje vrste pri članskem številu 200 zaprl. Opozarjamo vse zainteresente, da bi bilo naše število že davno polno, ako bi upoštevali tudi želje po vpisu tovarišev iz drugih banovin. Ker pa ima učiteljstvo iz Slovenije prednost, bomo nekaj časa še počakali.

Mladinska matica

Z 12 seje M. M.

1. Določijo se honorarji za avtorje in ilustratorje publikacij M. M.

2. Radiofonski oddajni postaji, ki je uvedla tedensko poročanje o slovenskem, hrvaškem in srbskem revijalnem življenju, se sklene pošiljati brezplačno »Naš rod«.

3. Društvom, ki so prosili za darove v knjigah, teh sicer ne moremo dati brezplačno pač pa po znižani ceni.

4. Za prihodnjo sejo se pripravi razpis nagrad za redne publikacije.

V Beogradu je izdal v založbi Jeremije Celevecića Gvido Tartalja prevod slovenskih mladinskih pesmi in proze pod naslovom »Brača sa Drave«. V tej zbirki je Tartalja tudi v stvari iz »Našega roda«, in sicer od Milčinskega »Starega in mladega razbojnika«, od Anice Černejeve »Pismo«, Bevka je zastopnik s pravljico »Čudna živalca in čudežna palica«. Bogomir Magajna pa z legendo »Jezus in mornar«.

KNJIGE M. M. SO DOTISKANE. S 15.

junijem bomo pričeli knjige že razpošiljati in do 20. jih lahko dobijo že vse šole. Cenjene poverjenike prosimo, da dopošljejo čimprej še zadnji obrok naročnine, da ne bo nepotrebnih zamud pri ekspediciji.

Najlepši in najcenejši darovi za pridne učence so knjige Mladinske matice, ki jih še vedno lahko dobite z 25—50% popustom.

Šolski radio

—r XXXIV. teden. V torek 12. junija bo oddaja

»Pojdimo pogledat', kaj dela Dolenc!«

Pod tem geslom se predstavi v torek, dne 12. junija t. l. v šolskem radu mladi o. n. šole iz Trebnjega, ki bo v šolski uri podala zaokroženo sliko iz Trebnjega in okolice (St. Lovrenc, Vel. Loka, Dol. Nemška vas, Dobrničice) v besedi in pesmi. Oddaja bo vsebovala poleg opisa tudi razne pravljice in pripovedke, ki krožijo okrog o teh krajih, nadalje reke in petje dolenskih narodnih pesmi, zlasti zdravic. Vmes bo nekaj plošč in tudi solar — harmonikar bo zaigral nekaj dolenskih poskočnic. H koncu je v načrtu tudi kratak intervju z nekaterimi krajevnimi činitelji. Tako, da bo oddaja res povsem odgovarjala geslu, saj bo prenos direktno iz Trebnjega in in bo mladi govorila v dolenskem narečju.

Oddajo bo vodil učitelj Marjan Tratar, šolski pevski zbor pa učiteljica ga. Dereani Vida. Zato 12. junija — pojdite pogledat kaj dela Dolenc!

V petek 15. junija bo predaval gospod dr. Mirko Rupel »Najnamenitejši srbohrvaški pesniki in pisatelji«. Vsebina: Preprost in bežen pregled srbohrvaške literature s podudarjanjem najimenitejših pesnikov in pisateljev, kakor Sv. Sava, Gundulič, Kačič, Reljkovič, Karadžić Njegoš, Iv. Mažuranič, Preradović, Jovanović Zmaj, Seno, Voj. Ilić, Lazarevič, Dajski, Kranjevič, Vojnovi. Predavatelj bo omenjal njih pomen, veličino in glavna dela. Predavanje bo v slovenščini.

Učiteljski pevski zbor JUJ

Po skupnem koncertu 3. VI. je bila najdena v desni garderobi unionske dvorane ročna torbica, ki vsebuje 30 Din in žepni robec. Lastnik jo lahko dvigne pri vodstvu sekcije JUJ v Ljubljani, Francišanska ulica 6.

Pevovodje in voditelje pev. zborov, ki so nastopili 3. junija v Ljubljani, opozarjamo, da morejo naročiti slike skupnega nastopa pri fotografu Grabjevcu v Ljubljani na Miklošičevi cesti po 12.— Din v velikem formatu 17 x 23 cm.

Stanovska organizacija JUJ

iz sekcije

—š Učiteljji — občinski odborniki. Erzenjak Franc, š. u. v Zavrcu v občini Zavrc.

iz društev:

— IUJ — SRESKO DRUSTVO V LOGATCU bo imelo zaključno zborovanje v tekočem šolskem letu v soboto dne 16. junija 1934. ob pol 9. uri na Raketu. Na dnevnem redu predavanje gosp. svetnika Krošlca o »Kmetijsko-nadaljevalnem šolstvu«, poročilo tov. nadzornika o stanju šolstva v našem srezu ter poročila vseh društvenih funkcionarjev.

Tovariš(ice), poravnajte do tega dne svoje obveznosti napram društvu ter se polnoštevilno udeležite zborovanja! Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto 16. junija ob 9. uri na osnovni šoli v Novem mestu. Pred zborovanjem ob 8. uri se vrši seja društvene odbora. Dnevni red zborovanja: 1. Situacijsko poročilo, 2. Dopisi, 3. Referati o podrobnih učnih načrtih, 4. Volitev delegatov za glavno in banovinsko skupščino, 5. O gospodinjstvu nad. šol. referira tov. Pleškova, 6. Slučajnosti, 7. Razgovor o šolsko vrtnarski razstavi in zadevah vrtnarskega krožka.

Odbor za šolsko vrtnarsko razstavo naproša tov. (-ice), da prinesejo k zborovanju objavljene predmete tehničnega značaja.

Vrtnarji (-ice) prinesite s seboj k zborovanju v svrhu zamenjave: cepiče vrtnic, podtaknjene lončnice, sadike itd. Sporočite čim prej svoje želje glede semen in drugih potreb za bodoče leto, kakor tudi, kaj lahko odstopite iz svojega vrta proti zamenjavi krožku za bodoče leto.

= JUU SRESKO DRUŠTVO DOLNJA LENDAVA bo zborovalo v soboto 16. junija v Beltincih ob 10. uri.

= JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENSKE BISTRICE zboruje v soboto dne 16. junija v Smartnem na Pohorju. Odhod iz Slov. Bistrice ob 7. uri po romantični »Rižje« čez kolonijo. — Zborovanje je ob 10. uri v osnovni šoli z običajnim dnevnim redom. Je to zadnje letošnje zborovanje, zato naj bo polnoštevilno.

= JUU SRESKO DRUŠTVO M. SOBOTA bo imelo zaključno zborovanje dne 16. junija v G. Petrovcih. Na dnevnem redu so poleg predavanja tudi važne stanovske zadeve. Začetek ob 10. uri.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM bo zborovalo v soboto 16. junija 1934. v Lesičnem pri Pilšanu ob 10. uri.

Dnevni red: 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. »Psihopatologija otroka v šolski dobi«, tov. Zehrer, 4. Volitev delegatov, 5. Predlogi za banov. skupščino, 6. Slučajnosti.

Zamudnik! Do 15. junija mora biti poravnana vsa članarina.

Polnoštevilne udeležbe pričakuje

= JUU — ORMOŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 9. t. m. v Ormožu.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠKOFJI LOKI bo zborovalo 16. junija 1934. ob 8. uri v prostorih deške narodne šole v Škofji Loki. Poleg običajnega dnevnega reda je na programu predavanje tov. Grumove: Nadaljevalno šolstvo v zvezi z državljskim poukom. Ker je to poslednje zborovanje v letošnjem šolskem letu in imamo rešiti važne šolske in stanovske zadeve prosimo tovariše(-ice), da se ga vsi udeležijo in vztrajajo solidarno do konca programa. Zborovanje bo predvideno trajalo preko poldne in vabimo vse tovariše(-ice), da se prijavijo za skupno kosilo na naslov: Rojce Jakob, šol. uprav. Škofja Loka pismeno oziroma ustno pred zborovanjem.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITJI bo zborovalo v soboto 16. junija 1934 v litijem Sokolskem domu. Skupno kosilo (10 Din) se bo naročilo le za tiste člane, ki se bodo prijavili do 14. t. m. upraviteljstvu osnovne šole v Litiji.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA zah. del bo zborovalo 9. junija 1934. ob pol 9. uri v telovadnici nar. šole na Grabnu v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročila odbornikov, 2. Nadaljevanje predavanja o denarstvu. (dr. Mihelak.) 3. Volitev delegatov, 4. Razno.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRAD bo zborovalo v soboto 9. junija ob 9. uri v 4. razredu nar. šole v Slovenjgradu. — Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje tovariša Visočnika: »Skozi vojno in vojno ujetništvo v Rusiji«.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU bo zborovalo v soboto, 16. junija t. l. ob 10 $\frac{1}{2}$ uri v kočevski narodni šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Zdravstveno predavanje, 2. Situacijsko poročilo, 3. Predlogi za banovinsko skupščino, 4. Volitev delegatov za obe skupščini, 5. Slučajnosti. — Pred zborovanjem je sestanek sreskega razstavne odbora v šoli.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V PTUJU bo zborovalo v soboto, dne 16. junija v Ptujcu in sicer v Mladiki v prosvetni dvorani Sokola ob 9. uri. Dnevni red je običajen. Spopolnjen bo s predavanjem.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU zboruje v soboto, dne 9. junija t. l. ob pol 10. uri v Šoštanju z običajnim dnevnim redom. Ker je to zadnje zborovanje pred skupščinama, pričakujemo polnoštevilne prisotnosti, da daste navodila delegatu.

Odbor.

Odkar obstoja uzakonitev dolžnosti učiteljskega izvenšolskega delovanja, je zlasti podeželski učitelj naravnost preobremenjen in sloni na njem skoraj vse društveno delo. Sedanji konglomerat premnogih društev grozi delovno in gmotno izčrpati še tako krepkega učitelja. Zle posledice vsega tega so:

1. da s to preobremenitvijo trpi šolsko delo, ki je in mora ostati na prvem mestu;

2. da je s to preobremenitvijo zlasti prizadeto mlajše učiteljstvo, ki se ne more za dostojno posvetiti svoji še potrebni nadaljnji izobrazbi za šolsko-vzgojno in učno delo ter trpi tudi temeljitost priprave na pouk;

3. da je vzgojno škodljiv pojav, da mnoga družva zahtevajo že članstvo med šolsko mladino.

4. Neizpodbitno je neumesten in škodljiv pojav, da si nekatera društva in osebnosti prisvajajo pravico, ob raznih prilikah izrekati svojo oceno o učiteljevem delovanju, se z raznimi predlogi in koraki celo vtikati v njegovo službeno razmerje (celo namestitve, premetitve itd.), za kar vse so edino pristojne in morajo ostati merodajne nadrejene šolske oblasti, sicer postaja lahko učitelj igračka vsakočasne volje in nevolje laikov in tendencioznejev, ne glede na svoje morda odlično delovanje v šoli.

5. Neizpodbitno je posledica vsega tega opasnost osovražanja učiteljstva pri ljudstvu, kajti vsem v nobenem primeru ne moreš ugoditi, kot učitelj in vzgojitelj pa vendar moraš biti prijatelj in svetovalec vsem, sicer je — poleg mnogih drugih neugodnosti — vez med šolo in domom iluzorna, nemogoča.

Učiteljstvo je prepričano, da so navedena dejstva težak problem, ki ga je težko prijeti, še težje pa rešiti. Ono hoče dvigniti društveno delovanje iz dosedaj preveč na papirju in premalo na življenje naslonjenega stanja, kar pa je spričo kvantitativne nadprodukcije društev nemogoče. Ono je, hoče in bo delalo, hoče pa tak ovrsto in toliko množino dela, da isto ne ovira šolskega dela, ne kratin njegovih (učiteljskih) pravic ter ne odtuja šole in učiteljstva od naroda, pri takem izvenšolskem delu pa računa tudi na zaščito oblasti.

O tem važnem predlogu prosimo, da razmišlja oblast in javnost ter se izvenšolsko učiteljsko delo po temeljiti reviziji primerno omeji in regulira.

Sekcijo prosimo energičnega nastopa v tej smeri!

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DESNI BREG je zborovalo dne 10. aprila t. l. v Mariboru. Udeležba 76%.

Tov. predsednik Petrovič Simon je po pozdravu dal besedo g. prof. Finku, ki je mesto zadržane g. Pirkmajerjeve, obudil spomine na velikega našega slovenskega matematika Luka Lavtarja. V prijetno tekoči razpravi nam je Lavtarjevo metodo in njene vrline v podrobnostih orisal na živojasnih primerih, v točkah: Princip nazornosti, števeni princip in Lavtarjevo računalno, o upravnih nalogah, formalnih stopnjah, vrstnih vajah, ponazorovanju števil in njegov trojični princip. Naslanja se na to razpravo je še poudaril potrebno spremembo načrta za višje nar. šole, ker je vse preveč znanstven. Po debati je bil sprejet tudi sklep, da se dela na to, da se zopet uvede v osnovne šole računica za I. in II. razred.

Pri dopisih je bila daljša debata o redukciji poročenih učiteljic in odobren daljši predlog.

Naslednje zborovanje je bilo v Studenicih pri Poljčanah, dne 12. maja 1934. Tov.

predsednik Petrovič je uvodoma posebno pozdravil tovariša upok. šol. nadzornika Koropca in Černeja, preds. sres. društva Maribor levi breg tov. Vaudo, upok. tov. Kokla in Koviča iz Studenic oz. Poljčan.

Pri dopisih je bila sprejeta resolucija radi zadnje redukcije drag. doklad, sprejet predlog društva Učit. dom Maribor, da si ustanovimo v Mariboru svoj lastni kreditni zavod, predlog za letošnji občni zbor Šolske matice, ki se naslanja na naš lanski sklep. O mladinskih listih so po šolah povedali svoja mnenja šolski otroci sami. Na tej podlagi je bil sprejet sklep, naj se z listom »Jugoslavijec« in pa z ozirom na sedanje gospodarsko stanje počaka.

Kot delegat za letošnje skupščino se je določil tov. tajnik Šeško Ivan.

Upokojeni tov. Koki je podal kratko a jedrnatno in zanimivo sliko o postanku, razvoju in zgodovinskih momentih Studenice.

Zborovanje smo zaključili z izročitvijo diplome častnega članstva našega društva, svojemu zaslužnemu in priljubljenemu tovarišu šolskemu nadzorniku Ivanu Koropcu, kateri odhaja v pokoj in od katerega smo se prišli v njegov rodni kraj posloviti. Slavnostni govornik tov. Hren je orisal njegovo plodno delovanje na šolskem, kulturnem, gospodarskem in narodnoobrambnem polju. Njemu podrejeno učiteljstvo je videlo v njem uvidnevnega in najvzgodnejšega šol. nadzornika, ki je človekove razmere do dna poznal, in bil najboljši tovariš, svetovalec in vzgojitelj, zato ga je tudi spoštovalo in ljubilo, ter se s težkim srcem ločil od njega, s srčno željo, da svoj pokoj uživa v sreči, mi pa da dobimo njemu vrednega naslednika. Tov. nadzornik se je za pozornost zahvaljeval in nas bodril, da delamo vedno po najboljših močeh za vzgojo značajnih ljudi in dobrih državljanov.

Prihodnje zborovanje bo dne 9. junija v Limbužu, kamor pride zborovat tudi društvo levi breg, da po letih zopet zborujemo skupno in obudimo spomine na čase, ko smo bili eno društvo.

Simon Petrovič, preds. Ivan Šeško, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO M. SOBOTA je zborovalo dne 17. marca 1934. v Murski Soboti. Navzočih je bilo 65 članov(-ic) t. j. 50%.

Po otvoritvi je tov. predsednik podal obširno situacijsko poročilo, ki ga je članstvo z odobravanjem sprejelo. Sprejet je bil zapisnik zadnjega zborovanja in dopisi.

O mladinskem tisku je zbor zavzel sledeče stališče: O »Našem rodu« in »Mladi Jugoslaviji« je težko izreči končno sodbo o upravičenosti obstanka in prvenstvu enega ali drugega. Zadeva pride ponovno v razpravo po poizvedovanju v razredih med učenci in na podlagi sodbe otrok samih. Posegli so pri tem v debato tov. Deškovič, Hribar in Šubel. Stališče sekcije glede poročenih učiteljic je pravilno, vztraja naj še nadalje neomajno pri tem ter razvije čim jačjo borbo v obrambo interesov poročenih tovarišic.

Tov. Šavli je referiral o učiteljevi osebnosti. Predavanju je sledila krajša debata, v katero sta posegla tov. Hribar in Horvat Franc.

Sprejete so bile sledeče resolucije: Sekcija naj si prizadeva odpraviti službene podatke o izvenšolskem delu učiteljstva, ker v sedanji obliki s prakso znanih dokazil, katera naj bi učitelj iskal pri raznih

institucijah in društvih, prej rušijo kot utrjujejo učiteljev ugled in vrednost njegovega dela med narodom.

Učiteljske službe naj se razpisujejo tudi v mestih.

Šolsko-vrtnarska razstava naj se opusti. Uvedejo naj se zopet matični listi in izkazi nekoliko izpopolnjeni v prejšnjem zmišlu, ker so sedanji katalogi in dijaške knjižnice premalo pregledni in tudi neekonomski.

Treba je na vsak način zvišati aktivnost članstva v društvu. Onemogočiti je zlasti, da bi se nekateri člani sploh ne udeleževali zborovanj. Bolje je, če sploh izpadejo iz društva, kakor na tak način omalovažujejo stanovsko organizacijo. Tov. Deškovič stavlja predlog, naj se izločijo iz društva vsi člani, ki se trikrat neopravičeno in zaporedoma ne udeležijo zborovanja.

Pri slučajnostih je tov. Gabrijelčič opozoril članstvo na »Hlapce«, prireditve Sokolskega društva v M. Soboti in na koncert malih harmonikarjev, prireditve Kola jugosl. sester.

Izrazila se je tudi želja s strani članstva, da bi bilo prihodnje zborovanje skupno z dolnjelendavskim društvom.

Fr. Gabrijelčič, preds. A. Šavli, tajnik.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, žčipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Pelikan RADIRKA

ZA NAVADNE
KOPIRNE
IN BARVNE
SVINČNIKE

GÜNTHER WAGNER k. d.,
Zagreb — Poštni predal št. 94

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovjših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolo in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve

Vam nudi vedno

KNJIGARNA „UCITELJSKE TISKARNE“

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

Za dame

elegantne damake plašče in kostume, od cenejšega do finega, izgotavljamo po meri

Za gospode

vsakovrstne obleke in površne sukne po meri, že od nizkih cen navzgor

Za dame in gospode

vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pumparice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smučarska oblačila

Za deco

plaščki

K. PUČNIK

Šelenburgova ulica št. 1 nasproti kavarni »Zvezda«

Za cenjeno učiteljstvo znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanja!

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Naročajte
pri trdkah,
ki inserirajo
v našem
glasilu!

Avgust Agnola

LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA ŠT. 10

Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana,

kamenine, zrcal in šip.

Kompletne opreme za re-

stavracije, hotele, gostilne,

kavarnе in bare ter za

splošno gospodinjstvo.

Luksuzni predmeti.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70

Moške galoše Din 75

Damski snežni čevlji Din 100

Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3